

KABUL SÜRECİNDEKİ HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNİZ

Bu bilgi aşağıdaki durumlarda sana yöneliktir:

- ✓ 18 yaşın altındaysan
- ✓ ebeveynin olmadan, tek başına veya diğer aile üyeleriyle birlikte geldiysen
- ✓ Litvanya ülkesinde sığınma (uluslararası koruma olarak da adlandırılır) başvurusunda bulundusun.

İÇİNDEKİLER

Bu ÷lkede güvendesin	3
Sana kim yardımcı olacak?	3
Temsilcinin görevi nedir?	3
Başka kim sana yardımcı olabilir?	4
Sana neler temin edilecek?	6
Sağlık hizmetlerine erişim hakkı	8
Personeli ve temsilciyi bilgilendirme	9
Üstün yarar değeriendirmesi nedir?	10
Eğitim görme hakkı	10
Çalışma hakkı	11
Sığınmacı belgen	11
Nerede kalacaksın?	12
Birisi sana kötü davranırsa ne yapabilirsin?	13
Kabul sürecindeki yükümlölüklerin nelerdir?	14
Yükümlölüklerini yerine getirmezsene ne olur?	15
Sığınma başvurusu yapmak ve diğer ÷lkelere seyahat etmek için kurallar	16
AB+ ÷lkelerinden birine kaçarsan ne olur?	17
Yetkililer tarafından verilen bir kararı kabul etmiyorsan sana kim yardımcı olabilir?	18
Bazı desteklerde değerişiklik yapılırsa ne olur?	19
İletişim bilgileri	20

➤ BU ÜLKEDE GÜVENDESİN

Yetkililere, tehlikede olduğun için ülkeneye geri dönemeyeceğini söyledin ve sığınma başvurusunda bulundun. **Litvanya** ülkesinde sığınmacısın.

Her şeyin sana yeni gibi gelmesi normaldir. Bu ülkede güvendesin ve yalnız olmayacaksın.

➤ SANA KİM YARDIMCI OLACAK?

Avrupa'da 18 yaşın altındaki herkes çocuk olarak kabul edilir ve **özel destek** alma hakkına sahiptir.

Ebeveynin olmadan burada bulunduğun için **temsilci** olarak adlandırılan başka bir yetişkin ihtiyaçların konusunda sana yardımcı olacaktır. Bu kişi yetkililerden bağımsızdır.

Temsilcinle henüz tanışmadıysan mümkün olan en kısa sürede tanışacaksın.

Bu esnada yetkililer seni desteklemek ve temsil etmek üzere başka bir yetişkini görevlendirebilir.

➤ TEMSİLCİNİN GÖREVİ NEDİR?

Temsilcin konaklamanla ilgili bilmen gereken her şeyi açıklar ve sorularına yanıt almana yardım eder. Okula nasıl gidebileceğin, doktora nasıl görünebileceğin, nerede yaşayacağın, aileni nasıl bulabileceğin veya onlarla nasıl iletişim kurabileceğin gibi konular bunlara örnektir. Diğer personel de bu sorular için sana yardımcı olacaktır.

Temsilcin neye ihtiyacın olduğunu yetkililere söyler, sana tavsiyelerde bulunur ve önemli kararlar vermene yardımcı olur.

İhtiyaçlarını ve duygularını her zaman ifade edebilir ve temsilcine fikrini bildirebilirsin.

Temsilcinle ilgili bir sorun yaşarsan personele bildir.

➤ BAŞKA KİM SANA YARDIMCI OLABİLİR?

- Gündelik ihtiyaçların için bir **sosyal hizmetler uzmanı** sana yardımcı olabilir veya özel bir sorun hakkında farklı uzmanlarla iletişim kurabilirsin.
- Kendini hasta hissettiğinde, yaralandığında veya herhangi bir tıbbi yardıma ihtiyaç duyduğunda bir **doktor** veya **hemşire** sana yardımcı olacaktır.
- Kendini üzgün, kızgın, korkmuş hissediyorsan veya uyumakta zorlanıyorsan bir **psikolog** sana yardımcı olacaktır.
- Bir **hukuk danışmanı**, sığınma prosedürü sırasında neler olacağını anlaman için ve haklarının ihlal edildiğini düşündüğün durumlarda sana yardımcı olacaktır.
- Bir **tercüman**, anladığın bir dilde iletişim kurmana yardımcı olabilir. Görevi, senin ve diğerlerinin söylediklerini tam olarak tercüme etmektir.

Yaş değerlendirmesi nedir?

Kaç yaşında olduğunu gösteren bir belge olmadan Avrupa'ya geldiysen ve yetkililerin yaşın hakkında şüpheleri varsa senden **yaş değerlendirmesi** adı verilen bir prosedüre katılmanı isteyeceklerdir. Bu şekilde seni çocuk olarak görüp görmediklerine karar verebilirler.

Yaş değerlendirmesine katılman istenirse temsilcin sana prosedürü açıklayacaktır.

Ailenle iletişime geçmek istiyorsan ne yapabilirsin?

- Ailenin nerede olduğunu bilmiyorsan veya onlarla iletişimini kaybettiysen temsilcin veya personelden yardım isteyebilirsin. Aileni aramana yardımcı olacaklardır.
- Ailenin nerede olduğunu biliyorsan, iletişim bilgileri elindeyse ve istersen personel onları aramana yardımcı olabilir.

- Avrupa'da ailen varsa personele ailen hakkında bildiğın her şeyi anlat.

Dikkatli ol, bazı insanlar seni tehlikeye atabilir

Bu ülkeyi terk etmeyi düşünebilirsin ya da bazı insanlar seni kaçmaya ikna etmeye çalışabilir. Bu senin için tehlikeli olabilir ve sığınma başvurun açısından olumsuz sonuçlar doğurabilir.

Temsilcinle ve personelle konuş. Onlara durumu açıklayabilirsin, sana tavsiyede bulunabilirler.

➤ SANA NELER TEMİN EDİLECEK?

Yetkililerin sığınma başvurusunu incelemesini beklerken farklı türde destek ve hizmetler alacaksın. Buna **kabul süreci** adı verilir.

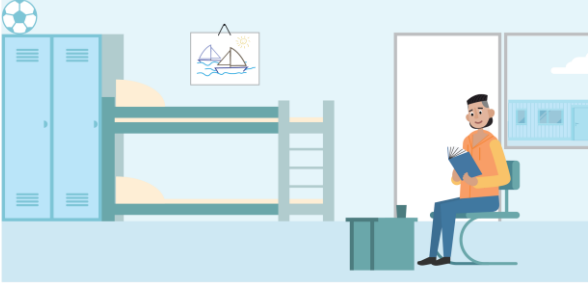
Çocuk ve sığınmacı olarak haklarının yanı sıra uyman gereken yükümlülüklerin de vardır. Bunlar bu broşürde açıklanmıştır.

Personel, bu broşürdeki bilgileri aldığını onaylamayı isteyecektir. Bu broşürün bazı bölümlerini anlamadıysan veya herhangi bir sorun varsa temsilcine ve personele danış.

Bu ülkede kaldığın süre boyunca temsilcin ve personel durumuna bağlı olarak sana ek bilgiler verecektir. İstedğin zaman onlara sorular sorabilirsin.

Sana aşağıdakiler temin edilecektir:

- uyuyacak bir yer

- gıda veya gıda almak için para

- kişisel hijyen ürünleri

- giyim

- günlük harcamalar için para

SAĞLIK HİZMETLERİNE ERIŞİM HAKKI

Yetkililer, ihtiyacın olan sağlık hizmetini almanı sağlayacaktır.

Herhangi bir tıbbi sorunun varsa personeli ve temsilcini bilgilendirebilirsin.

Gerekirse bir hemşireye veya doktora görünmene yardımcı olacaklardır.

Doktor gerekli görürse ilaçlar yazacak ve uzman hekimlere muayene olman için randevular ayarlayacaktır.

Personel ve temsilci, bir hemşire veya doktorla tıbbi muayeneye girmen gerekecekse seni bilgilendirecektir. Sağlığını kontrol ederek sana gerekli yardımı sağlayabilirler.

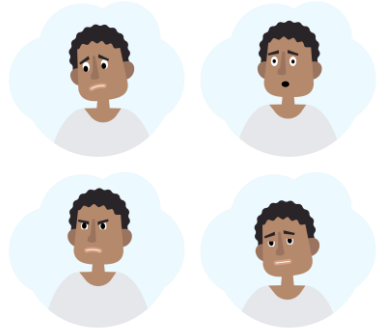
Tıbbi acil durumda veya acil tedavi gerektiren yaralanma durumunda personele haber ver. Kaldığın yerin dışındaysan acil durum numarası 112'yi ücretsiz olarak arayabilirsin.

➤ AŞAĞIDAKİ DURUMLARDA PERSONELİ VE TEMSİLCİYİ BİLGİLENDİR:

- hastaysan, yaralıysan veya acil tıbbi yardıma ya da ilaca ihtiyacın varsa
- uyuşturucu veya alkol kullanıyorsan
- şiddet veya istismara maruz kaldıysan ya da kalıyorsan
- hamileysen ya da hamile olma ihtimalin varsa
- kendi başına yürüyemiyorsan veya işitme ve görme güçlüğü çekiyorsan
- çok endişeliysen, üzgünsen, uyuyamıyorsan veya olumsuz düşüncelerin varsa
- kendini güvende hissetmiyorsan veya birinden korkuyorsan (bu kişi yabancı veya tanıdığın biri olabilir)
- yapmak istemediğin şeyleri yapmak zorunda kaldıysan ya da yapmaya zorlanıyorsan
- inancın, sevdiğin kişi, giyim tarzın veya davranışların nedeniyle kendini güvende hissetmiyorsan.

Personelin ve temsilcinin sana yardım etmek için burada olduğunu unutma.

➤ ÜSTÜN YARAR DEĞERLENDİRMESİ NEDİR?

Aşağıdaki amaçlarla sana sorular soracak olan diğer personelle görüşeceğin bir süreçtir:

- **ihtiyaçlarını** anlamak
- hangi **desteğe** ihtiyacın olduğuna karar vermek.

Bu, örneğin nerede kalacağın gibi önemli kararlar alınırken yetkililere yardımcı olacaktır.

Hemşireye, doktora, personele ve temsilcine güvenebilirsin. Onlarla her şeyi paylaşabilirsin. Söylediğin hiçbir şey, izin olmadan temsilcin dışında kimseyle paylaşılmayacaktır. Bunun tek istisnası, hayatının veya bir başkasının hayatının risk altında olduğu veya yasaların gerektirdiği durumlardır. Temsilcinin bilgilendirilmesini veya sürece dahil olmasını istemiyorsan bunu personele bildir. Talebini inceleyecek ve üstün yararını esas alarak karar vereceklerdir.

➤ EĞİTİM GÖRME HAKKI

Çocuk olarak eğitim görme ve öğrenme hakkına sahipsin. Okula gidiyorsan ve bu süre zarfında 18 yaşını dolduruyorsan öğrenimin bitene kadar okula devam edebilirsin.

Temsilcin ve personel, yerel okula kayıt yaptırmaya yardımcı olacaktır. Dil hazırlık kursları ve diğer kurslar hakkında seni bilgilendireceklerdir.

Bu kurslardan bazılarına katılman gerekebilir.

Personel; öğrenmene, gelişmene ve yeni arkadaşlar edinmene yardımcı olacak eğitim ve dinlenme faaliyetleri hakkında sana bilgi verecektir.

▶ ÇALIŞMA HAKKI

Yaşına ve durumuna bağlı olarak ve istersen Litvanya ülkesinde çalışmana izin verilebilir. Temsilcin ve personel sana daha fazla bilgi verecektir.

Sığınma başvurunuz hakkında altı ay içinde bir karar verilmezse ve bu gecikme sizden kaynaklanmıyorsa, Litvanya'da çalışabilirsiniz.

14 yaşın altındaki hiçbir erkek ve kız çocuğunun çalışmasına izin verilmez.

▶ SIĞINMACI BELGEN

Adın ve fotoğrafının bulunduğu kişisel bir belge alacaksın. Litvanya ülkesinde sığınmacı olduğunu gösteren bu belgeyi her zaman yanında taşımalsın.

Bu önemli belgeyi kaybetmemeye dikkat et ve başkalarına verme.

Bu belgeye 'Yabancı kayıt belgesi' denir.

NEREDE KALACAKSINIZ?

Yetkililer sığınma başvurusu incelerken kalacağın yer yaşına ve ihtiyaçlarına bağlı olacaktır.

Temsilcin ve personel **nerede kalman gerektiğini** sana bildirecektir.

Yalnızca yetkililer tarafından belirlenen yerde destek ve hizmet alacaksın.

Çok nadiren çocuklar istedikleri gibi gelip gidemeyecekleri bir merkeze yerleştirilebilir. Bu durumdaysan temsilcin, bir hukuk danışmanı ve personel sana yardımcı olacaktır.

**Nerede kaldığın fark etmeksizin güvende olma hakkına sahipsin.
Kimse aşağıdakileri yapamaz:**

Bu kişi yabancı veya tanıdığın biri olabilir, kim olduğu önemli değildir.
Personelle veya temsilcinle herhangi bir sorunun varsa bunu dile getirebilirsin.

➤ BİRİSİ SANA KÖTÜ DAVRANIRSA NE YAPABİLİRSİN?

Güvendiğin bir kişi, aile üyesi, başka bir personel, temsilcin veya Devlet Çocuk Hakları Koruma ve Evlat Edinme Kurumu ile konuşabilirsin.

Birisi size kötü davranırsa
Kabul ve Entegrasyon Ajansı yetkililerine
bildirerek bunun tekrarlanmasını
önleyebilirsiniz.
Buna “şikayette bulunmak” denir.

Dikkat!

Kaldığın yerin dışındaysan ve tehlikedeyken herhangi bir telefondan ulusal acil durum numarası 112’yi ücretsiz olarak arayabilirsin.

KABUL SÜRECİNDEKİ YÜKÜMLÜLÜKLERİN NELERDİR?

Bazen hikâyeni anlatmak korkutucu ve zor gelse bile gerçeği söylemen ve yetkililerle iş birliği yapman önemlidir. Yalnız değilsin. Temsilcin ve personel, seni dinlemek ve günlük ihtiyaçlarında sana yardımcı olmak için buradadır.

Personel durumunu bilirse sana yardımcı olabilir.

Nerede kalıyor olursan ol uyman gereken kurallar vardır. Örneğin diğer mukiimlere ve personele saygı göstermeli ve sessiz saatlerde gürültü yapmamalısın.

Personel, kuralları ve bunlara uyulmadığında ortaya çıkacak sonuçları açıklayacaktır.

Aşağıdakileri yapman çok önemlidir:

kaldığın yerin kurallarına uymak

- Alanı temiz tutmak
- Kavga etmemek
- Asla alkol veya uyuşturucu kullanmamak
- Yetkililerle iş birliği yapmak

yetkililerin sana kalmanı söylediği yerden kaçmamak

personelin ve temsilcinin sana açıklayacağı ülke kanunlarına uymak.

➤ YÜKÜMLÜLÜKLERİNİ YERİNE GETİRMEZSEN NE OLUR?

Bu gerçekleşirse temsilcin veya Kabul ve Entegrasyon Ajansı personeli ile açıkça konuşarak durumunu ve nedenlerini açıklayabilirsin.

Yetkililer durumunu değerlendirecek ve bazı önlemler almaya karar verirlerse seni ve temsilcini bilgilendirecektir.

Yetkililer aşağıdakilere karar verebilir:

- Örneğin yetkililerin kalmanı söylediği yerden kaçarsan veya yetkililerle iş birliği yapmazsan **daha az destek alabilirsin**.
- şiddet içerikli davranışlarda bulunursan veya kaldığın yerin kurallarını tekrar tekrar ya da ciddi şekilde ihlal edersen **aldığın desteğin bir kısmını kaybedebilirsin**. Polis de çağrılabilir.

Şu anda bir AB+ ülkesi olan Litvanya içindesin.

AB+ ülkeleri şunlardır:

Avrupa Birliği'nin (AB) 27 Üye Devleti: Almanya, Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Çekya, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Hırvatistan, Hollanda, İrlanda Cumhuriyeti, İspanya, İsveç, İtalya, Kıbrıs, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Macaristan, Malta, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovakya, Slovenya, Yunanistan ve

4 diğer ülke: İsviçre, İzlanda, Lihtenştayn ve Norveç.

SIĞINMA BAŞVURUSU YAPMAK VE AB+ ÜLKELERİNE SEYAHAT ETMEK İÇİN KURALLAR

Temsilcin ve personel bu önemli kuralları sana açıklayacaktır. İstedğin zaman onlara sorular sorabilirsin.

Litvanya ülkesinde kalmalı ve diğer AB+ ülkelerinden birine kaçmamalısın.

Bu ülkelerden birinde aile üyelerin varsa yetkililer aile birleşimi haklarıyla ilgili olarak seni bilgilendirecektir. Kaçmaman yeterlidir.

Kaçman durumunda bu broşürde açıklanan olumsuz sonuçlarla karşılaşabilirsin. Örneğin diğer ülkede daha az kabul desteği alacaksın.

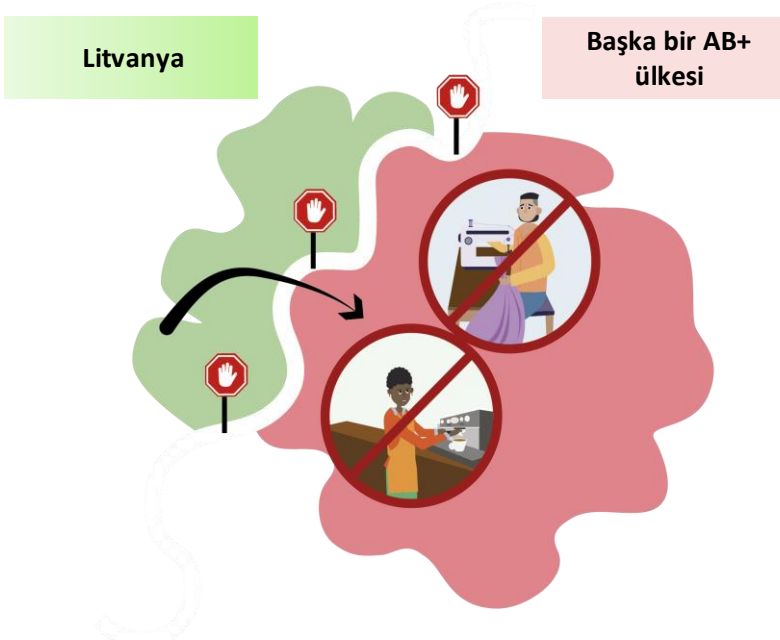
Yetkililer sana aksini bildirmedikçe, sığınma başvurun için ilk geldiğin AB+ ülkesinde kayıt yaptırtman gerektiğini unutma.

Bu ülkelerden sadece biri sığınma başvurunun incelemekle yükümlüdür. Litvanya yetkilileri size bu konuda hangi ülkenin sorumlu olduğunu söyleyecektir.

Bu prosedürler hakkında ayrı broşürlerde bilgi verilmektedir.

➤ AB+ ÜLKELERİNDEN BİRİNE KAÇARSAN NE OLUR?

Litvanya ülkesinde:

- sığınma prosedürün durdurulabilir.

Diğer AB+ ülkesinde:

- yetkililer seni ayrıldığın AB+ ülkesine geri göndermeye karar verebilir.

Yetkililer seni geri gönderme kararını sana bildirdiği andan itibaren belirli haklara erişimin olmayacaktır; ör.:

- bazı destek türlerini alamayacaksın ve
- Çalışmana izin verilmeyecektir.

➤ YETKİLİLER TARAFINDAN VERİLEN BİR KARARI KABUL ETMİYORSAN SANA KİM YARDIMCI OLABİLİR?

Temsilcinle konuşabilir ve soruların varsa sorabilirsin.

Temsilcinle birlikte bir hukuk danışmanından yardım isteyebilirsin

Bir yasal temsilci, bu ülkedeki kuralları bilen, durumunu inceleyebilecek ve sana yardımcı olabilecek bir kişidir.

Personel, sana bilgi ve yardım sağlayabilecek sivil toplum kuruluşları hakkında da seni bilgilendirecektir.

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR) ile istediğin zaman iletişime geçebilirsin. UNHCR, ülkelerini terk etmek zorunda kalan insanları korur.

▶ BAZI DESTEKLERDE DEĞİŞİKLİK YAPILIRSA NE OLUR?

Yetkililer-Kabul ve Entegrasyon Ajansı 15. sayfada açıklandığı gibi bir durum nedeniyle bazı destek türlerini kısıtlamaya veya iptal etmeye karar verirse hâlâ aşağıdaki haklara sahip olacaksın:

- okula gitme

- doktora veya hemşireye muayene olma ve tıbbi yardım alma

- kişisel durumuna ve ihtiyaçlarına göre yardım alma yani yetkililer tarafından belirlenecek bir yerde kalabilir ve bazı destekler (ör. gıda) alabilirsin.

Kaçıp başka bir AB+ ülkesine taşındığın için yetkililer kabul sürecinde sana sağlanan desteği iptal etmeye karar verdiklerinde almaya devam edeceğin desteğin türü, kişisel durumuna ve ihtiyaçlarına bağlı olacaktır. Okula gitmeye devam edebilirsin.

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Konaklaman sırasında herhangi bir sorun veya desteğe ihtiyacın olursa aşağıdaki departmanlarda çalışan personel ile konuşabilirsin:

kabul yetkilisi	
 Reception and Integration Agency	 info@piia.lt +370 602 49364

diğer ilgili yetkililer	
Göç İdaresi	 info@migracija.gov.lt +370 707 67000

diğer ilgili yetkililer	
Devlet Sınır Koruma Hizmeti	 dvks@vsat.vrm.lt +370 707 59305

Aşağıdaki konularla ilgili soruların için de bu kuruluşlarla iletişime geçebilirsiniz:

tıbbi destek

Kabul ve Entegrasyon Ajansı

✉ info@piia.lt ☎ +370 602 49364

veya Ajans bünyesindeki uzman personele başvurmak

psikososyal destek

Çocuklara ve gençlere anonim duygusal destek

☎ 116 111 (11.00 ile 00.00 saatleri arasında)

Çevrim içi sohbet yoluyla destek (14.00 ile 23.00 saatleri arasında)

www.vaikulinija.lt

Vilnius Başpiskoposluğu Caritas'ı:

✉ kulturunamai@vilnius.caritas.lt

☎ +370 673 48052

Kabul ve Entegrasyon Ajansı

✉ info@piia.lt ☎ +370 602 49364

veya Ajans bünyesindeki uzman personele başvurmak

çocuk koruma

Devlet Çocuk Hakları Koruma ve Evlat Edinme Kurumu

✉ info@vaikoteises.lt ☎ 0 800 10 800

İhmal edildiğini veya tehlikede olduğunu hissediyorsan

☎ 0 800 10 800 numarasını Pazartesi–Cumartesi

günleri: 8.00 ile 20.00 saatleri arasında arayabilirsin.

Çalışma saatleri dışında, iş günleri haricinde veya resmi tatillerde şüpheli bir çocuk hakları ihlalinin bildirmek için lütfen 112 acil çağrı numarası üzerinden Acil Servis ile iletişime geçin.

Çocuklara ve gençlere anonim duygusal destek:

☎ 116 111 (11.00 ile 23.00 saatleri arasında)

tehlike altındaki çocuklar için yardım hattı

İhmal edildiğini veya tehlikede olduğunu hissediyorsan
☎ 0 800 10 800 numarasını Pazartesi–Cumartesi
günleri: 8.00 ile 20.00 saatleri arasında arayabilirsin.

Çalışma saatleri dışında, iş günleri haricinde veya resmi
tatillerde şüpheli bir çocuk hakları ihlalinin bildirmek için
lütfen **112** acil çağrı numarası üzerinden Acil Servis ile
iletişime geçin.

Çocuklara ve gençlere anonim duygusal destek:

☎ 116 111 (11.00 ile 23.00 saatleri arasında)

hukuk danışmanlığı, yardım ve temsil

Devlet tarafından garanti edilen hukuki yardım:

teisines.paslaugos@piia.lt ☎ +370 602 49364

Litvanya Kızılhaç Derneği: hukuki danışmanlık

✉ legal@redcross.lt; aile üyeleri ve akrabaların
bulunması ve bir araya getirilmesi

✉ tracing@redcross.lt

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR)

sığınmacıların ve mültecilerin çıkarlarını ve haklarını korur

[Litvanya'daki BMMYK Hakkında - BMMYK Litvanya](#)

BMMYK İskandinav ve Baltık Ülkeleri Temsilciliği

(Stockholm, İsveç): ☎ [+46 10 10 12 800](tel:+46101012800) Pazartesi –
Cuma, Stockholm saatiyle 10.00-12.00)

BMMYK İrtibat Ofisi (Vilnius, Litvanya): ☎ +370 5210
7416 Pazartesi günlerinden Cuma günlerine, Vilnius
saatiyle 9.00-17.00)

✉ swestprotection@unhcr.org

Litvanya Kızılhaç Derneği: gözlemleme	✉ stebesena@redcross.lt ☎ +370 682 16597
Uluslararası Göç Örgütü (IOM) Vilnius Ofisi	Gönüllü geri dönüş yardımı ve yeniden entegrasyon desteği ☎ +370 8 001 2342, ✉ iomvilnius@iom.int

Tıbbi bir acil durumun varsa ve tehlikeydesen personelle iletişime geç.
Sana yardımcı olacaklardır.

Kaldığın yerin dışındaysan ve bir kaza geçirirsen veya tehlike altındaysan
bu acil durum numarasını ücretsiz olarak arayabilirsin:

tıbbi acil durum: 112

polis: 112

Bu broşür yalnızca bilgilendirme amaçlıdır. Kendi başına hak veya yükümlölükler doğurmaz. Avrupa Birliğı Sığınma Ajansı (EUAA) bu materyalin ana hatlarını sağlamış, bu broşürün çoğaltılması ve değıştirilmesi için yalnızca AB üye ölkelerini yetkilendirmiştir. EUAA, AB Üye Devletleri veya diğeryetkili üçüncü taraflarca bu broşüre dâhil edilen bilgilerin doğruluğı, içeriğı, eksiksizliğı, yasallığı veya güvenilirliğı konusunda herhangi bir sorumluluk veya yükümlölük kabul etmez. EUAA veya EUAA adına hareket eden kişiler bu broşürde yer alan bilgilerin kullanım şeklinden sorumlu değıildir.